

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS
CENTRĀLĀ KOMITEJA

PA-101.fonds

Vēsturiskā izziņa
1940.-1985.g.

Līdz 1940.gadam Latvijas Komunistiskā partija (LKP) kā Komunistiskās Internacionāles sekcija¹ darbojās pagrīdē. 1938.g. 11.februārī notika LKP XXVI konference, kura ievēlēja LKP Centrālo Komiteju (CK), taču 1939.g. jūlijā un 1940.g. aprīlī gandrīz visus CK locekļus arestēja. Komunisti izveidoja LKP Pagaidu orgkomiteju, kura faktiski izpildīja partijas CK funkcijas.²

1940.g. jūnijā PSRS valdība iesniedza Latvijas valdībai notu, kurā pieprasīja sastādīt Latvijā jaunu valdību, kas būtu spējīga nodrošināt 1939.g. 5.oktobra Latvijas - PSRS savstarpējā palīdzības līguma ievērošanu un izvietot republikas teritorijā Sarkanās armijas papildkontingentu. Latvijas valdība pieņēma notā izvirzītās prasības, 17.jūnijā Sarkanās armijas daļas ienāca Latvijā teritorijā. 20.jūnijā tika izveidota jauna valdība ar A.Kirhenšteinu priekšgalā. Nākošajā dienā tā atbrīvoja no cietuma tur ieslodzītos LKP CK locekļus, notika CK sēde, kurā ievēlēja CK sekretariātu ar J.Kalnberziņu kā 1.sekretāru.

¹ Skat.: Latvijas Valsts arhīva Partijas arhīva (turpmāk LVA PA) 240.fonda vēsturisko izziņu.

² Latvijas Komunistiskās partijas vēstures apcerējumi. II. 1920.-1940. - R., 1965, 363., 364., 383.lpp.; LVA PA, 101.f., 1.apr., 4.l., 45.-47.lp.

LKP sāka darboties legāli un drīz kļuva par vienīgo politisko partiju Latvijā, jo 3.jūlijā Latvijas Sociālistiskās strādnieku un zemnieku partijas CK pieņēma lēmumu par partijas likvidāciju, bet citas partijas beidza pastāvēt jau pēc 1934.gada 15.maija valsts apvērsuma. Turpmāk LKP, saglabājot dažas politiskas partijas iezīmes, strauji pārvērtās par valsts struktūras sastāvdaļu, kuras "kā visu darba ļaužu organizāciju - tiklab sabiedrisko, kā valsts - vadošā kodola" vietu fiksēja 1940.g. augustā pieņemtās LPSR konstitūcijas 98.pants. Sākot ar jūlija pirmajām dienām visus Latvijas valdības lēmumus vispirms pieņēma LKP CK, un Ministru kabinets tikai tos akceptēja.³ (Pēc Latvijas aneksijas un iekļaušanas PSRS sastāvā attiecībā uz svarīgākajiem lēmumiem šāda kārtība faktiski turpinājās. Nereti, īpaši saimnieciskajos jautājumos, LKP CK pieņēma kopīgus lēmumus ar LPSR Tautas komisāru (vēlāk - Ministru) padomi.)

Taču LKP, tās vadības patstāvība bija stingri ierobežota. Vēl LKP esot formāli patstāvīgai, tās politisko kursu noteica Vissavienības Komunistiskās (boļševiku) partijas (VK(b)P) vadība. LKP CK darbība bija orientēta uz Maskavā pieņemto lēmumu izpildi.

Atbilstoši jaunajiem apstākļiem, strauji sāka veidoties LKP CK struktūra, līdzīga VK(b)P CK aparāta struktūrai.

Darbības pirmajās dienās LKP CK aparātā strādēja 15 cilvēki.⁴ 30.jūnijā LKP CK sēdes protokolā minētas 7 CK nodaļas:

³ Gore I., Stranga A. Latvijas neatkarības mijkrēslis: okupācija. 1939.gada septembris - 1940.gada jūlijs. - R., 1992, 198.lpp.

⁴ LVA PA-101.f., 1.apr., 56.l., 3.lp.

- partijas organizatoriskā darba,
- propagandas un agitācijas,
- preses,
- rūpniecības,
- lauksaimniecības,
- militārā,
- darbam sievietiņu vidū.

Faktiski šai laikā gan darbojās vēl tikai divas nodaļas:

- propagandas un agitācijas,
- lauksaimniecības.

Pārējās vēl bija jāveido.⁵ 30.jūnijā pie CK tika arī radīta LKP biedru lietu kārtošanas komisija, kas izlēma jautājumus par piederības pie LKP atzīšanu.⁶ Jūlija beigās - augusta sākumā tika veikta visu komunistu uzskaitē.⁷

LKP, tās CK darbinieki pēc t.s. Tautas Saeimas vēlēšanām, Saeimas 21.jūlija lēmumiem par padomju varas nodibināšanu Latvijā un tās iestāšanos PSRS sastāvā, šīs inkorporācijas noformēšanas 1940.g. 5.augustā PSRS Augstākās padomes VII sesijā, pildot VK(b)PCCK nostādnes, aktīvi piedalījās Latvijas privāttās rūpniecības, tirdzniecības nacionalizācijā, zemes reformas īstenošanā, visas sabiedriskās dzīves pārveidē, kursa uz sociālisma celtniecību Latvijā realizācijā. Tās gaitā tika lietotas staliniskā terora metodes - neuzticamo personu aresti, deportā-

⁵ LVA, PA-101.f., 1.apr., 7.1., 3.-8., 11.lp.

⁶ Latvijas Komunistiskās partijas vēstures apcerējumi. II... 402.lpp.; LVA PA-101.f., 1.apr., 7.1., 6.lp.

⁷ Крынкина А., Литвиненко А., Бондарев П. Развитие и совершенствование организационной структуры Компартии Латвии. - Рига, 1984, с.23.

cijas, arī fiziska izrēķināšanās.

Savas legālās darbības sākumā LKP CK saglabāja vēl pagri-
des laika partijas organizāciju struktūru, bet jau jūlijā no-
tika pirmā lielākā partijas aparāta reorganizācija LKP Rīgas
organizācijā, augustā LKP CK nolēma agrāk pastāvējušās parti-
jas apgabala komitejas aizstāt ar apriņķa komitejām.

15.augustā LKP CK aparātā jau reāli darbojās nodaļas:

- propagandas un agitācijas,
- lauksaimniecības,
- preses,
- arodbiedrību darba,
- darbam sievietēšu vidū, kā arī Lietu pārvalde.⁸

1940.g. oktobrī LKP tika iekļauta VK(b)P sastāvā. Pagri-
des stāžs, tātad piederība LKP līdz 1940.g. jūnijam, tika at-
zīta 967 cilvēkiem.⁹ LKP vadošo iestāžu, arī CK, struktūru
unificēja pēc VK(b)P parauga. LKP CK sekretariāta vietā izvei-
doja LKP CK biroju 7 cilvēku sastāvā. 25.novembrī VK(b)P CK
orgbirojs noteica, ka LK(b)P štatos jābūt 45 atbildīgajiem
darbiniekiem. LK(b)P CK aparātā bija paredzētas sekojošas
nodaļas:

- kadru,
- propagandas un agitācijas,
- organizācijas-instruktoru (orginstruktoru),
- lauksaimniecības,
- militārā,

⁸ LVA, PA-101.f., l.apr., 4.l., 47.lp.

⁹ Коммунистическая партия Латвии в цифрах. 1904-1983 гг. -
Рига, 1984, с.44.

- rūpniecības un transporta,
- skolu.

Bez tam pastāvēja vēl divas struktūrvienības - finansu un saimniecības un sevišķais sektors.¹⁰ (Otrais nodrošināja LK(b)P CK slepenos sakarus ar citām iestādēm.)

Faktiski LK(b)P aparāta organizēšanā izpaudās divas dažādas pieejas, divi dažādi principi - funkcionālais un nozaru. Propagandas un agitācijas, orginstruktoru, kadru nodaļas bija veidotas atbilstoši partijas darba funkcijām (organizatoriskā, ideoloģiskā darba), pārējās - atbilstoši sabiedrības dzīves svarīgākajām jomām (valsts aizsardzība, izglītība) un ražošanas nozarēm.

1940.g. 17.-19.decembrī - gandrīz 9 gadus pēc LKP VIII kongresa (1931.g. 7.janvārī - 6.februārī) - notika LK(b)P IX kongress; 21.decembrī - Centrālās komitejas plēnums, kurš partijas tekošā darba vadībai ievēlēja CK biroju un sekretariātu.¹¹ 1941.g. 1.janvārī LK(b)P rindās bija 1597 partijas biedri un 1201 partijas biedra kandidāts.¹² Palielinājās arī LK(b)P CK darbinieku skaits. 1941.gada pavasarī CK aparātā strādāja 72 atbildīgie darbinieki. Izmaiņas notika arī CK aparāta struktūrā un 1941.g. maijā LK(b)P CK bija jau 14 struktūrvienības:

- propagandas un agitācijas nodaļa,
- orginstruktoru nodaļa,
- rūpniecības nodaļa,
- transporta nodaļa,

¹⁰ LVA, PA-101.f., 2.apr., 361.l., 10.lp.

¹¹ Turpat, 101.f., 1.apr., 1.l., 373.-379.lp.; 5.l., 3.lp.

¹² КП Латвии в цифрах..., с.46.

- lauksaimniecības nodaļa,
- kadru nodaļa,
- finansu-saimniecības nodaļa,
- militārā nodaļa,
- celtniecības un celtniecības materiālu nodaļa,
- padomju tirdzniecības nodaļa,
- skolu nodaļa,
- nodaļa darbam sievietu vidū,
- sevišķais sektors,
- Lietu pārvalde.¹³

Atzīmējams, ka LK(b)P CK strādāja 58 no citām PSRS republikām un apgabaliem atsūtīti cilvēki.¹⁴

Pēc 1941.g. 22.jūnija, kad Vācijas karaspēks iebruka Padomju Savienībā, LK(b)P un tās CK vajadzēja pārkārtot darbību, pielīgojot to kara apstākļiem. LK(b)P CK darbinieki evakuējās uz PSRS vidieni. Tur LK(b)P CK darbojās ar ievērojami samazinātu darbinieku skaitu. 1943.g. vidū LK(b)P CK aparātā palika tikai 11 atbildīgie darbinieki¹⁵, kuri rūpējās gan par politisko un ideologisko darbu komunistu un citu Latviju atstājušo iedzīvotāju vidū, viņu iesaistīšanu Sarkanajā armijā, saimnieciskajā darbā aizmugurē, gan partizānu un pagrīdnieku cīņas veicināšanu vācu okupētajā Latvijā, gan par partijas, padomju un saimniecisko kadru sagatavošanu darbam Latvijā. Sarkanajai armijai tuvojoties Latvijas teritorijai, LK(b)P CK aparāta darbinieku skaits atkal palielinājās.

¹³ LVA, PA-101.f., 1.apr., 22.1., 25.-49.lp.

¹⁴ Turpat, 5.apr., 1.1., 15.lp.

¹⁵ Turpat, 6.apr., 28.1., 3.lp.

1944.gada sākumā LK(b)P CK bija izveidotas 10 nodaļas:

- propagandas un agitācijas,
- orginstruktoru,
- kadru,
- rūpniecības,
- transporta,
- lauksaimniecības,
- celtniecības un celtniecības materiālu,
- padomju tirdzniecības,
- skolu,
- militārā.

Bez tam pastāvēja partijas kolēģija (nodarbojās ar partijas biedru personāllietu pārbaudi un apelāciju izskatīšanu), finansu-saimniecības sektors un sevišķais sektors. 1944.g. jūnijā LK(b)P CK ierosināja VK(b)P CK izveidot jaunas LK(b)P CK nodaļas, pārgrupēt darbiniekus pastāvošajās kadru, propagandas un agitācijas nodaļās, piešķirt jaunas štatu vietas.¹⁶ VK(b)P CK izmaiņām piekrita. 1944.g. septembrī LK(b)P CK strādāja 79 atbildīgie darbinieki, trūkua vēl 27 darbinieku.¹⁷

1944.g. jūlijā LK(b)P CK darbinieki partijas un padomju darbinieku operatīvo grupu sastāvā ieradās Sarkanās armijas iepentajā Ludzā. Septembra sākumā LK(b)P CK un LPSR valdība pārbrauca uz Daugavpili, bet oktobrī - uz Rīgu.

1944.g. novembrī ar Latvijas pārvaldi saistīto jautājumu izlemšanai VK(b)P CK Politbirojs radīja īpašu pagaidu iestādi - VK(b)P CK Latvijas biroju (pastāvēja līdz 1947.g. martam).

¹⁶ LVA, PA-101.f., 6.apr., 4.l., 46.lp.

¹⁷ Turpat, 1.l., 21.lp.

Tajā ietilpa arī LKP CK pirmais sekretārs un LPSR Tautas komi-
sāru padomes priekšsēdētājs un biroja lēmumi bija obligāti
LK(b)P Centrālajai komitejai.¹⁸

LK(b)P CK aparātā radīja jaunas nodaļas¹⁹ un 1944.g. de-
cembri LK(b)P CK pastāvēja sekojošas struktūrvienības:

- propagandas un agitācijas,
- orginstruktoru,
- kadru,
- rūpniecības,
- mežrūpniecības un vietējā kurināmā rūpniecības,
- celtniecības un celtniecības materiālu rūpniecības,
- tirdzniecības un sabiedriskās ēdināšanas,
- transporta,
- lauksaimniecības,
- lopkopības,
- militārā,
- skolu nodaļas, kā arī finansu-saimnieciskais sektors,
sevišķais sektors un partijas kolēģija.²⁰

1945.g. 1.janvārī LK(b)P CK aparātā bija 100 atbildīgie
darbinieki.²¹ Kara beigās LK(b)P CK štatu vienību skaits pa-
lielinājās līdz 135, taču reāli strādāja 111 darbinieki.²²
Vācu okupācijas laikā nodibināto nelegālo LK(b)P organizāciju

¹⁸ Крынкина А., Литвиненко А., Бондарев П. Развитие..., с.79.

¹⁹ LVA, PA-101.f., 3.apr., 13.l., 69., 71.lp.

²⁰ Крынкина А., Литвиненко А., Бондарев П. Развитие..., с.78.

²¹ LVA, PA-101.f., 6.apr., 28.l., 43.lp.

²² Turpat, 8.apr., 2.l., 46.lp.

un komiteju vietā atjaunojās legāla partijas organizāciju darbība. 1945.g. jūnija sākumā LK(b)P rindās bija 6191 komunisti. Apmēram 40 % no viņiem partijā bija iestājušies kara laikā.²³

Pēckara apstākļos LK(b)P koncentrēja pūliņus karā cietušās Latvijas tautsaimniecības atjaunošanai un tālākai attīstībai. Valdošā komunistiskā ideoloģija noteica, ka šai attīstībai jānorit sociālisma celtniecības virzienā, pirmkārt jā rūpējas par paātrinātu smagās rūpniecības attīstību, lauksaimniecības kolektīvizāciju, republikas iedzīvotāju komunistisku idejiski-politisko audzināšanu. VK(b)P staļiniskā vadība prasīja, lai PSRS anektētajās teritorijās šī sociālisma celtniecība noritētu, kopējot citos PSRS novados agrāk iedibināto staļiniskajam režīmam raksturīgo "tautas ienaidnieku" meklēšanu, mākslīgu "šķiru ciņas" saasināšanu, "kulaku kā šķiras likvidāciju", jebkuru plurālisma iedīgļu apspiešanu idejiski-politiskajā jomā. LK(b)P pildīja Maskavas norādījumus, organizēja nacionālās pretošanās kustības dalībnieku vajāšanas, Latvijas iedzīvotāju deportāciju 1949.g. 25.martā, hipertrofētu, ekonomiski nepamatotu smagās rūpniecības attīstību, lauksaimniecības kolektīvizāciju Latvijā. Valsts sektors tautsaimniecībā kļuva par valdošo, nosakot republikas ekonomiskās attīstības pamatvirzību.

Pēckara periodā strauji palielinājās LK(b)P biedru skaits, 1948.g. 1.janvārī LK(b)P bija 28 663 komunisti.²⁴ LK(b)P CK nodaļās mainījās sektoru, darbinieku skaits.²⁵

²³ КП Латвии в цифрах..., с. 9, 53.

²⁴ КП Латвии в цифрах..., с. 64.

²⁵ Крынкина А., Литвиненко А., Бондарев П. Развитие..., с. 85-92.

1948.g. novembrī saskaņā ar VK(b)P CK norādījumiem par ~~partijas~~ partijas aparāta jaunas struktūras noteikšanu LK(b)P CK birojs pieņēma lēmumu par CK aparāta reorganizāciju. Nodaļām uzdeva gādāt par kadru atlasī un izmantošanu savā nozarē, attiecīgi likvidējot kadru nodaļu, tajā pastāvējušais kadru uzskaites sektors kļuva par patstāvīgu struktūrvienību. Organizatoru nodaļu pārveidoja par partijas, arodbiedrību un komjaunatnes orgānu nodaļu. Tirdzniecības un sabiedriskās ēdināšanas nodaļas vietā izveidoja plānu-finansu-tirdzniecības nodaļu.²⁶ LK(b)P CK aparātā turpmāk funkcionēja 8 nodaļas:

- partijas, arodbiedrību un komjaunatnes orgānu,
- propagandas un agitācijas,
- smagās rūpniecības,
- vieglās rūpniecības,
- transporta,
- lauksaimniecības,
- administratīvā,
- plānošanas-finansu-tirdzniecības.²⁷

Reorganizācija ļāva uz laiku samazināt CK atbildīgo darbinieku skaitu. 1949.g. 1.janvārī to bija 72 % no viņu skaita 1946.gadā.²⁸ Tomēr drīzumā CK darbinieku skaits atkal palielinājās.

Tikai 1949.g. janvārī - astoņus gadus pēc iepriekšējā - IX LK(b)P kongresa notika pirmais pēckara periods - LK(b)P X kongress. Pārtraukums vēlreiz apliecināja, ka darbojoties

²⁶ LVA, PA-101.f., 11.apr., 18.l., 30.lp.

²⁷ LKP vēstures apcerējumi. III. 1940.-1959. - R., 1981, 214.lpp.

²⁸ Крынкина А., Литвиненко А., Бондарев П. Развитие..., с.95.

VK(b)P sastāvā, LK(b)P nebija patstāvības, tās augstākās instances - kongresu lēmumiem lielā mērā piemita formāls raksturs, LK(b)P iestādes un organizācijas pēc būtības tikai izpildīja VK(b)P CK rīkojumus.

Partijas darba organizācija Latvijā tika pielīdzināta citu, t.s. "vecu" PSRS republiku paraugam. Ar LPSR Augstākās padomes prezidija dekrētu 1949.g. 31.decembrī tika likvidēti 25 apriņķi, vienlaikus likvidējot arī pagastus. Apriņķu vietā radīja 58 lauku rajonus. No 1952.g. jūlija līdz 1953.g. aprīlim Latvijas teritorija bija sadalīta apgabalos.²⁹ Jaunais teritoriālais dalījums neattaisnoja sevi, apgabalus likvidēja, laika gaitā vairākkārt mainījās rajonu skaits un robežas. LK(b)P organizatoriskā struktūra pielāgojās administratīvi-teritoriālajām izmaiņām.

1949.gadā tika radīta nodaļa darbam sievietes vidū.³⁰ Atbilstoši iecerei kāpināt mašīnbūvniecības lomu republikā 1951.g. radīja īpašu mašīnbūvniecības nodaļu.³¹ Tā kā PSRS tautsaimniecības attīstības piektajā piec gadu plānā (1951.-1955.gg.) bija paredzēts LPSR būtiski paaugstināt zivju nozveju, paplašināt esošos un celt jaunus zivju pārstrādes uzņēmumus, LK(b)P CK nodibināja zivju rūpniecības nodaļu, kura ar zināmu pārtraukumu darbojās līdz 1956.gadam.³²

Lai gan LK(b)P XI kongress 1951.g.decembrī kā svarīgāko partijas darba sasniegumu lauksaimniecībā atzina "kolhozu iekārtas uzvaru un kulaku kā šķiras likvidāciju",³³ šie lielā-

²⁹ Latvijas PSR mazā enciklopēdija. I.- R., 1967, 24.-25., 80.lpp.

³⁰ LKP vēstures apcerējumi. III, 215.lpp.

³¹ LVA, PA-101.f., 14.apr., 10.l., 3.lp.

³² Крынкина А., Литвиненко А., Бондарев П. Развитие..., с.101.

³³ LKP vēstures apcerējumi. III, 230.lpp.; LVA, PA-101.f., 14.apr., 1.l., 102.lp.

koties piespiedu kārtā radītie kolhozi pārdzīvoja lielas ekonomiskās un organizatoriskās grūtības. Tāpēc LK(b)P CK lauksaimniecības nodaļā radīja divus jaunus - kolhozu organizācijas un kolhozu celtniecības sektorus.³⁴ Partijas ideoloģiskā darba pastiprināšanai uz propagandas un agitācijas nodaļas bāzes organizēja jaunas nodaļas. 1951.gada beigās LK(b)P CK aparātā bija sekojošas nodaļas:

- partijas, arodbiedrību un komjaunatnes orgānu,
- propagandas un agitācijas,
- zinātnes un augstskolu,
- daiļliteratūras un mākslas,
- skolu,
- administratīvo orgānu,
- smagās rūpniecības,
- mašīnbūvniecības,
- vieglās rūpniecības,
- zivju rūpniecības,
- transporta,
- plānošanas-finansu-tirdzniecības,
- nodaļa darbam sievietēm vidū.

Bez tam LK(b)P CK aparātā pastāvēja arī sevišķais sektors, finansu-saimniecības sektors un partijas kolēģija.³⁵ 1952.g. sākumā LK(b)P CK aparātā strādāja 193 atbildīgie darbinieki.³⁶

VK(b)P XIX kongresā 1952.g. oktobrī VK(b)P pārdēvēja par Padomju Savienības Komunistisko partiju (PSKP). Attiecīgi arī LK(b)P turpmāk sauca par Latvijas Komunistisko partiju (LKP).

³⁴ Крынкина А., Литвиненко А., Бондарев П. Развитие..., с.102.

³⁵ LVA, PA-101.f., 14.apr., 10.l., 65.-66.lp.

³⁶ Turpat, 15.apr., 21.l., 141.lp.

1952.g. decembrī likvidēja LKP CK partiju kolēģiju, bet 1953.g. komunistu personālo lietu izskatīšanai izveidoja partijas komisiju.³⁷

Pēc J.Staļina nāves (1953.g. martā) un sevišķi pēc PSKP XX kongresa (1956.g. februārī) PSRS iezīmējās zināms pavērsiens sabiedrības dzīvē. Ražošanā sāka plašāk izmantot materiālās ieinteresētības principu, pieauga valsts izdevumi sociālajām un kultūras vajadzībām. Tika pārtraukta staļiniskā terora metožu lietošana, sākās daļējas liberalizācijas procesi kultūrā (t.s. "atkusnis"). PSKP un PSRS vadībā izpaudās tendence uz politiskai partijai neraksturīgo administratīvo, ražošanas vadības funkciju sašaurināšanu. LKP CK aparātā piecu dažādu nodaļu vietā tika izveidota viena - rūpniecības un transporta nodaļa. Zinātnes un augstskolu, daļlīteratūras un mākslas nodaļu apvienoja vienā - zinātnes un kultūras nodaļā. 1953.g. maijā LKP CK bez Lietu pārvaldes, partijas komisijas un sevišķā sektora pastāvēja sekojošas nodaļas:

- propagandas un agitācijas,
- partijas, arodbiedrību un komjaunatnes orgānu,
- rūpniecības un transporta,
- lauksaimniecības,
- skolu,
- administratīvo un tirdzniecības-finansu orgānu,
- zinātnes un kultūras,
- darbam sievietēm vidū.³⁸

1954.g. jūlijā, pildot PSKP CK lēmumu, partijas, arodbiedrību un komjaunatnes orgānu nodaļu pārdēvēja par partijas orgā-

³⁷ LVA, PA-101.f., 16.apr., 1.l., 82.lp.

³⁸ Крынкина А., Литвиненко А., Бондарев П. Развитие..., с.105.

nu nodaļu.³⁹ 1956.gadā likvidēja nodaļu darbam sievietēm vidū. Šā gada aprīlī CK aparāta darbinieku skaits bija samazinājies līdz 105 cilvēkiem.⁴⁰ 1957.gadā tika apvienotas skolu un zinātnes un kultūras nodaļa un 1958.gadā LKP CK aparātē bez Lietu pārvaldes, partijas komisijas, sevišķā sektora ietilpa 6 nodaļas:

- propagandas un agitācijas,
- partijas orgānu,
- rūpniecības un transporta,
- lauksaimniecības,
- zinātnes, skolu un kultūras,
- administratīvo un tirdzniecības-finansu orgānu.⁴¹

Pārmaiņas sabiedrības dzīvē, iekšējās domstarpības PSKP vadībā, personu maiņa partijas un valsts augstākajos posteņos ietekmēja LKP darbību.

50.gadu otrajā pusē LKP vadībā pastāvēja domstarpības par LPSR tālākās attīstības perspektīvām. Vairāki partijas darbinieki (LKP CK biroja loceklis, LPSR Ministru padomes priekšsēdētāja vietnieks E.Berklavs u.c.) iestājās par rūpniecības un lauksaimniecības attīstības disproporciju izlīdzināšanu, par iedzīvotāju skaita mehāniskā pieauguma ierobežošanu Rīgā, par latviešu valodas apgūšanas nepieciešamību partijas, padomju, arodbiedrību, komjaunatnes un saimnieciskajiem darbiniekiem. LKP CK locekļu vairākums CK plānumā 1959.g. 7. un 8.jūlijā šīs grupas (tā dēvēto nacionāl-komunistu) nostāju nosodīja. Šo uz-

³⁹ LVA, PA-101.f., 17.apr., 29.1., 11., 12.lp.

⁴⁰ Turpat, 19.apr., 10.1., 4.lp.; 22.1., 24., 25.lp.

⁴¹ Крынкина А., Литвинанко А., Бондарев П. Развитие..., с.108.

skatu paudēji zaudēja līdzšinējos amatus, E.Berklavs tika administratīvi izsūtīts. Republikā cēla lielus rūpniecības uzņēmumus, turpinājās migrācija, latviešu valodas un kultūras izstumšana no dažādām sabiedriskās dzīves jomām. Salīdzinājumā ar citām PSRS republikām Latvijas PSR ātrāk iezīmējās "atkušņa" beigas. LKP CK aparātā būtībā turpināja pastāvēt agrākajos gados iedibinātās ^{darba}metodes.⁴²

Atbilstoši PSKP CK sekretariāta 1960.g. 21.maija un 7.jūlija lēmumiem augustā LKP CK sastāvā nodibināja celtniecības nodaļu.⁴³

1962.gadā izvērsās partijas organizāciju un iestāžu darba pārkārtošana tautas saimniecības vadīšanā. Rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas vadīšanai LKP tika radītas atsevišķas zonālās rūpnieciskās ražošanas partijas komitejas un kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvalžu partijas komitejas.

Pārmaiņas skāra arī LKP CK. 1962.g. decembrī saskaņā ar PSKP CK 1962.g. novembra plēnuma lēmumu ar nolūku uzlabot tautsaimniecības vadību republikā LKP CK izveidoja atsevišķus CK birojus rūpniecības un lauksaimniecības vadīšanai.⁴⁴ Tūlīt pēc tam sakarā ar PSKP CK sekretariāta 1963.g. 3.janvāra lēmumu 1963.g. 22.janvārī LKP CK birojs izskatīja jautājumu par LKP vadošo orgānu, tai skaitā Centrālās komitejas, struktūru un štatiem. LKP CK bija 125 atbildīgie darbinieki.

LKP CK rūpniecības un celtniecības vadīšanas birojam pakļāvās nodaļas:

⁴² LVA, PA-101.f., 24.apr., 83.l., 15.-55.lp.

⁴³ Turpat, 23.apr., 32.l., 194.lp.

⁴⁴ Turpat, 25.apr., 26.l., 5.lp.

- partijas orgānu,
- ideologiskā,
- rūpniecības un transporta,
- celtniecības,
- vieglās, pārtikas rūpniecības un tirdzniecības.

LKP CK lauksaimniecības vadīšanas birojam pakļāvās nodaļas:

- partijas orgānu,
- ideologiskā,
- lauksaimniecības,
- lauksaimniecības izejvielu pārstrādes rūpniecības un tirdzniecības,

LKP CK prezīdija vadībā darbojās:

- administratīvo orgānu nodaļa,
- partijas komisija,
- sevišķais sektors,
- lietu pārvalde.⁴⁵

Tādejādi agrākā LKP CK biroja vietā darbojās 3 iestādes - LKP CK prezīdijs un divi - rūpniecības un celtniecības un - lauksaimniecības vadīšanas biroji. Pastāvēja divas partijas orgānu un ideologiskās nodaļas, katra sava CK biroja pakļautībā.

Jau pēc pāris mēnešiem kļuva skaidrs, ka divas CK partijas orgānu un ideologiskās nodaļas nespēj sekmīgi koordinēt partijas iestāžu darbību un tāpēc saskaņā ar PSKP CK 1963.g. 25.marta lēmumu tās apvienoja un pakļāva LKP CK prezīdijam. Nodaļās pastāvēja epakšnodaļas attiecīgā darba vadībai rūpniecības un celtniecības, kā arī lauksaimniecības jomās.⁴⁶

⁴⁵ LVA, PA-101.f., 26.apr., 27.1., 257., 296., 299.lpp.

⁴⁶ Turpat, 31.1., 38., 65.-66.lp.

1964.g. novembrī PSKP CK plēnums pieņēma lēmumu atgriezties pie partijas organizāciju un vadošo iestāžu uzbūves pēc teritoriālā principa. Zonālās rūpnieciskās ražošanas un kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvalžu partijas komitejas likvidēja.⁴⁷ Arī abus atsevišķos - rūpniecības un celtniecības un - lauksaimniecības vadīšanas birojus likvidēja, visas CK nodaļas pakļāva tieši LKP CK prezīdijam un sekretariātam; vieglās, pārtikas rūpniecības un tirdzniecības nodaļu kopā ar lauksaimniecības izejvielu pārstrādes rūpniecības un tirdzniecības nodaļu reorganizēja par vieglās un pārtikas rūpniecības nodaļu un tirdzniecības un sadzīves pakalpojumu nodaļu. Pēc tam LKP CK bija sekojošās struktūrvienības:

- partijas orgānu,
- propagandas un agitācijas,
- zinātnes un kultūras,
- administratīvo orgānu,
- rūpniecības un transporta,
- vieglās un pārtikas rūpniecības,
- tirdzniecības un sadzīves pakalpojumu,
- celtniecības,
- lauksaimniecības nodaļas, kā arī
- sevišķais sektors,
- partijas komisija,
- Lietu pārvalde.⁴⁸

Šī pati struktūra ar nelielām izmaiņām (partijas orgānu nodaļu pārdēvēja par partijas organizatoriskā darba nodaļu,

⁴⁷ LVA, PA-101.f., 27.apr., 48.l., 279.-283.lp.

⁴⁸ Turpat, 28.apr., 48.l., 279.-283.lp.

bet celtniecības nodaļu par celtniecības un pilsētu saimniecības nodaļu) saglabājās arī pēc LKP XX kongresa 1966.g. martā.⁴⁹

Turpmēkajos gados republikā tika sasniegts produkcijas ražošanas ievērojams kvantitatīvs pieaugums, taču izstrādājumu kvalitāte atpalika no analogiem Rietumu paraugiem. Neefektīvās saimniekošanas metodes veda pie kapitālieguldījumu atdeves samazināšanās.

Attīstījās metālapstrāde, mašīnbūve, elektrotehniskā, ķīmiskā rūpniecība, taču šī attīstība pārsvarā bija ekstensīva, norisa ar neracionālām metodēm. Mēģinājums 60.gadu otrajā pusē visas PSRS mērogā veikt saimnieciskas reformas nesa tikai daļējus panākumus. 70.gadu otrajā pusē un 80.gadu sākumā rūpnieciskajā ražošanā valdīja stagnācija. Latvijā, tāpat kā visā PSRS, ražošanas līmenis atpalika no jaunāko zinātnes sasniegumu prasībām.

Arī lauksaimniecībā veiktie pasākumi, Komunistiskās partijas aparāta realizējamās kampaņas (lauku iedzīvotāju pārvietošana no viensētām uz ciematiem 60.gadu beigās, 70.gados, cūku audzēšanas kompleksu masveida celtniecība 80.gadu sākumā) nedeva cerētos rezultātus. Sekojot PSKP kongresu, CK plēnumu nospraustajam kursam, LKP veicināja saimniecību specializāciju, kooperāciju, agrorūpnieciskās integrācijas attīstību. Tomēr ražošanas organizācijai vēl joprojām balstoties lielākoties uz administratīvo komandu metožu pielietošanu, sasniegumi bija ierobežoti.

Strādnieku, kolhoznieku, intelligences nominālie ienākumi ievērojami pieauga, taču augs arī dzīves dārdzība, attīstījās

⁴⁹ LVA, PA-101.f., 29.apr., 11.1., 5.-7.lp.

slēptā inflācija, no veikalu plauktiem izzuda lētās preces, lielāks kļuva deficīto preču klāsts.

LKP nevarēja izmainīt šādu attīstības gaitu. Pārkartojumi LKP aparātā, arī CK struktūrā, nespēja būtiski mainīt partijas vadības stilu un metodes, radikāli uzlabot situāciju republikā. Pieņemtajiem lēmumiem, uz to pamata veiktajiem pasākumiem bija tikai islaicīgs efekts. Nelīdzēja arī komunistu skaita pieaugums republikā. Nekādi neizdevās ^{būtiski} uzlabot pamatnācijas - latviešu īpatsvara rādītāju LKP rindās. 1963.g. 1.janvārī LKP bija 81.986 partijas biedri un kandidāti, no viņiem tikai 30.308 (37 %) bija latvieši, toties krievu bija 37.628 (45,9 %).⁵⁰ Pēc 20 gadiem 1983.g. 1.janvārī LKP rindās bija 167.467 biedri un kandidāti, no tiem 66.597 (39,8 %) latvieši un 72.645 (43,4 %) krievi.⁵¹

Ja no 40 gadu otrās puses līdz 60.gadu pirmajai pusei norisa visai biežas partijas aparāta, arī LK(b)P - LKP CK aparāta "pārpurināšanas", tā struktūras izmaiņas, tad no 60.gadu otrās puses līdz t.s. "pārbūves" sākumam 1985.gadā izmaiņas struktūrā notika daudz retāk.

1966.g. augustā ar LKP CK biroja (tas atkal tika radīts CK prezīdija vietā) lēmumu CK sevišķo sektoru pārveidoja par vispārējo nodaļu.⁵² 1969.g. martā saskaņā ar PSKP CK lēmumu zinātnes un kultūras nodaļas literatūras un mākslas sektora vietā LKP CK birojs izveidoja kultūras nodaļu, pārdēvējot agrāko zinātnes un kultūras nodaļu par zinātnes un mācību iestāžu

⁵⁰ LVA, PA-101.f., 25.apr., 182.l., 10.lp.

⁵¹ Turpat, 51.apr., 24.l., 66.lp.

⁵² Turpat, 29.apr., 35.l., 91.lp.

nodaļu.⁵³ 1971.g. rudenī organizēja LKP CK ārzemju sakaru nodaļu.⁵⁴ 1980.g. aprīlī LKP CK rūpniecības un transporta nodaļu pārveidoja par rūpniecības nodaļu un radija īpašu transporta un sakaru nodaļu.⁵⁵ 1983.g. jūlijā LKP CK radija ekonomisko nodaļu; lauksaimniecības, vieglās u pārtikas rūpniecības nodaļas reorganizēja par:

- lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības,
- vieglās rūpniecības un tautas patēriņa preču nodaļām.⁵⁶

Ar PSKP CK 1985.g. aprīļa plēnumu sākās "pārbūves" kursa realizācija uz valsts sociāli-ekonomiskās attīstības paātrināšanu, kvalitatīvām izmaiņām sabiedrības dzīvē, pilnveidojot sociālismu. Procesu ievadīja atklātības pieaugums masu informācijas līdzekļos.

Ja "pārbūves" sākumā LKP CK aparāts turpināja strādāt ierastajā ritmā, uz "pārbūves" pasludināšanu reagējot kā uz kārtējo no augšas vadīto reformu mēģinājumu, tad pakāpeniski sākusies plašā masu kustība veda arī pie būtiskām izmaiņām LKP CK aparāta darbībā.

53 LVA, PA-101.f., 33.apr., 35.l., 3.lp.

54 Turpat, 35.apr., 36.l., 4.lp.

55 Turpat, 45.apr., 12.l., 19.lp.

56 Turpat, 51.apr., 11.l., 34.-35.lp.

19

П О Я С Н Е Н И Е

к описям №№ 57 и 58, фонд № 101 за 1986 год

В 1991 году работниками общего отдела ЦК Компартии Латвии была проведена научно-техническая обработка и описание документов ЦК Компартии Латвии постоянного хранения и по личному составу за 1986 год.

В связи с прекращением деятельности Компартии Латвии (постановление Верховного Совета Латвийской Республики № 324 от 23 августа 1991 года "Об антиконституционной деятельности Компартии Латвии в Латвийской Республике") обработка дел постоянного хранения не была завершена и была продолжена в Государственном архиве Латвии работниками отдела социально-политических документов. В результате завершения обработки документов в апреле-мае 1992 года была составлена опись № 57 за 1986 год.

Опись № 58 личных дел номенклатурных партийных работников была составлена работниками отдела организационно-партийной работы ЦК Компартии Латвии 26 мая 1991 года. Лицевые счета работников ЦК традиционно включались в опись № 57 по сложившейся в партархиве системе формирования описей.

Опись № 57 составлена по структурно-номинальному принципу. Дела №№ 1-2, 14-25, 32-65, 131-138, 146-153 сданы в 2-х экземплярах согласно "Перечню документов партийных органов и первичных организаций, подлежащих сдаче в партийные архивы", утвержденному постановлением Секретариата ЦК КПСС от 22 июня 1984 года, по которому протоколы съездов, конференций, пленумов, заседаний бюро, секретариата, собраний партийного и хозяйственного актива сдаются в партархив в 2-х экземплярах - №№ 1 и 3, а экз. № 2 направлялся в ЦК КПСС в г. Москву. На латышский язык постановления бюро и секретариата переводились выборочно, и это нашло отражение в дд. 66-68.

Дела дд. 33, 34 - заканчивается протокол № 138 и начинается протокол № 1, так как нумерация протоколов начиналась после проведения очередного съезда, т.е. через 5 лет (XXIV съезд Компартии Латвии состоялся 24-25 января 1986 года, и с этой даты идет отсчет нумерации протоколов пленумов, бюро, активов, заседаний

секретариата ЦК - *дп* 16, 131, 146.

Дела III. 38-39, 52-53 - приложения могли быть не ко всем протоколам или были в самих протоколах бюро и секретариата, и это, как правило, в заголовках не отражалось.

Дела III. 158 - 244, чтобы отыскать необходимое постановление, снятое с контроля, и материалы к нему, научным сотрудником партийного архива составлялся систематический каталог.

Дела III. 325-333 - согласно вышеуказанному Перечню в партийный архив должны были сдаваться расчетно-платежные ведомости или карточки лицевых счетов по начислению заработной платы, однако в опись № 57 включено то и другое, так как, во-первых, отдельные работники ЦК отпускные получали по расходным ордерам; а это не всегда отражалось в карточках, и во-вторых, могли быть не все в наличии лицевые счета, т.к. составлялись они из россыпи.

В описи № 57 ввиду того, что они не найдены, отсутствуют следующие документы:

- штатное расписание, бюджет, финансовый отчет республиканской парторганизации,
- карточки лицевых счетов по начислению заработной платы сотрудникам Университета марксизма-ленинизма.

Старший хранитель фондов
Государственного архива Латвии

Лилия
Н. Лишинская

20.05.92г.
2-вл

П О Я С Н Е Н И Е

к описям № 59 и 60, фонд № 101 за 1987 год.

Работниками отдела социально-политических документов Государственного архива Латвии в июне-июле 1992 года была проведена научно-техническая обработка и описание документов ЦК Компартии Латвии постоянного хранения и по личному составу за 1987 год. В результате завершения обработки были составлены описи № 59, 60.

Опись № 59 составлена по структурно-номинальному принципу. Дела № 1-6, 10-35, 52-59, 98-99 сдаются на хранение в 2-х экземплярах согласно "Перечню документов партийных органов и первичных организаций, подлежащих сдаче в партийные архивы", утвержденному постановлением Секретариата ЦК КПСС от 22 июня 1984 года, по которому протоколы съездов, конференций, пленумов, заседаний бюро, секретариата, собраний партийного и хозяйственного актива сдаются в партархив в 2-х экземплярах - № 1 и 3, а экз. № 2 направлялся в ЦК КПСС в г. Москву. На латышский язык постановления бюро ЦК переводились выборочно, и это нашло отражение в № 48-51.

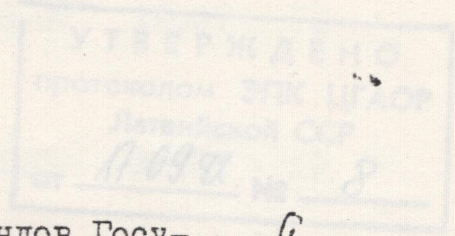
№ 146-158 - согласно вышеуказанному Перечню в партийный архив сдаются расчетно-платежные ведомости или карточки лицевых счетов по начислению заработной платы, однако в опись № 59 включено то и другое, так как, во-первых, отдельные работники ЦК отпускные получали по расходным ордерам, а это не всегда находило отражение в карточках, и во-вторых, могли быть в наличии не все лицевые счета, так как составлялись они из россыпи.

В описи № 59 ввиду того, что они не найдены, отсутствуют следующие документы:

- статистические отчеты о составе и сменяемости кадров,
- штатное расписание, бюджет, финансовый отчет республиканской парторганизации,
- карточки лицевых счетов по начислению заработной платы
 - техническим работникам аппарата ЦК,
 - сотрудникам пансионата "Янтарь",
 - сотрудникам Университета марксизма-ленинизма,
 - сотрудникам Института истории партии,
- ведомости на получение заработной платы с сентября по декабрь 1987 года.

В описи № 60 дела располагаются в алфавитном порядке. Лицевые счета работников традиционно включались в опись № 59 по сложившейся в партийном архиве системе формирования описей.

О П И С ь № 59
за 1987 г. г. г.

Старший хранитель фондов Государственного архива Латвии

Лиш

Н. Лищинская

2-НЛ
09.07.92г.

ОБЩИЙ ОТЧЕТ

Индивидуальный отчет

№	Код	Наименование	Дата	Листы	№
1.	1-40	Протокол VI пленума ЦК Компартии Латвии	21.03	21.03	121
2.	1-40	То же	21.03	21.03	121
3.	1-40	Протокол VII пленума ЦК Компартии Латвии	25.04	25.04	96
4.	1-40	То же	25.04	25.04	96
5.	1-40	Протокол VIII пленума ЦК Компартии Латвии	25.07	25.07	78

PRIEKŠVārds

Latvijas Komunistiskās partijas

Centrālās Komitejas

PA - 101.fonda

61. un 62.aprakstiem

(1988.g.)

I

LKP Centrālās Komitejas 101.fondā glabājas Latvijas Komunistiskās partijas darbības rezultātā izveidotie dokumenti. 1988.gadā LKP CK strukturā principiālas izmaiņas nenotiek un tā turpina pildīt savas iepriekšējās funkcijas.

II

Pamatojoties uz Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1991.g. 23.augusta lēmumu "Par Latvijas Komunistiskās partijas antikonstitucionālo darbību" un 1991.g. 10.septembra lēmumu "Par dažu sabiedrisko un sabiedriski politisko organizāciju darbības izbeigšanu" Latvijas Valsts arhīvs pārņēma Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas arhīvu un visus CK neapstrādātos dokumentus.

LKP Centrālās Komitejas arhīvā nenodotie dokumenti tika savākti bijušajā CK ēkā. Daļa no savāktajiem dokumentiem bija jau daļēji sagatavoti nodošanai arhīvā, bet lielākā dokumentu masa bija nesakārtota un pat fiziski bojāta.

Latvijas Valsts arhīva Sociālpolitisko dokumentu nodaļas darbinieki veica šo LKP CK dokumentu zinātniski tehnisko apstrādi. LKP CK dokumentu apstrādāšanas gaitā tika saglabāts iepriekšējais dokumentu apstrādāšanas princips. Dokumentu ekspertīzes

rezultātā izdalīja dokumentus, ievērojot to hronologiju. Aprakstot 1988.gada dokumentus, izveidoja divus aprakstus. 61.aprakstā ietilpa visas pastāvīgi glabājamās lietas, 62.aprakstā - 1988.gadā no darba atbrīvoto nomenklatūras darbinieku personas lietas.

61.apraksts ir sastādīts pēc strukturālā principa un katras struktūras robežās lietas sistematizētas pēc nominālā principa. Konferenču, kongresu, plēnumu, biroju un sekretariāta sēžu, partijas un saimnieciskā aktīva sanāksmju protokoli, tāpat kā iepriekš, ir iekļauti aprakstā divos eksemplāros (1. un 3.eksemplārs). Daļēji CK biroja sēžu protokoli (skatīt 43.-46.lietas) ir tulkoti latviešu valodā. Dokumenti par LKP plēnumu, biroja, sekretariāta lēmumu izpildi un noņemšanu no kontroles (skatīt 62.-95.lietas) formēti pa nodaļām, nodaļu robežās dokumenti sistematizēti lietās, ievērojot hronologiju kā lēmumi tika noņemti no kontroles.

1988.gadā "Transporta un sakaru nodaļa" un "Tirdzniecības un sadzīves pakalpojumu nodaļa" tika apvienotas vienā nodaļā un izveidota - "Tirdzniecības, transporta un sakaru nodaļa".

Rīkojumi par personālo sastāvu un darbinieku personīgie konti tradicionāli iekļauti 61.aprakstā (skatīt 169.-180.lietas).

62.aprakstā lietas sakārtotas alfabēta kārtībā.

Latvijas Komunistiskās partijas CK 1988.gada dokumentu apstrādes un aprakstīšanas gaitā netika atrasti sekojošie dokumenti:

- partijas budžeta kopsavilkums un republikāniskās partijas organizācijas gada tāme, Latvijas Komunistiskās partijas CK gada finansu atskaite,

- Politiskās izglītības nama, Marksisma-ļepinisma universitātes, Partijas vēstures institūta un pansionāta "Dzintars" darbinieku personīgie konti.

Vec.fondu glabātāja

A. Ventaskrasta

A. Ventaskrasta

Partijīgi glabājamo
lietu apraksts
Nr. 61
par 1988. gadu

113
44

Latvijas Komunistiskās partijas
Centrālā Komiteja

PA- 101. fonds

Vēsturiskās izziņas
papildinājums
par 1988. gadu

PA-101.fonds

II

2000. gada maijā, apstrādājot Latvijas Komunistiskās partijas vēstures institūta dokumentus, LVA Vēsturiski politisko dokumentu daļas darbinieki atlasīja LKP Centrālajai Komitejai adresētās darba kolektīvu vēstules par politisko situāciju republikā. Šo dokumentu apstrādes rezultātā tika papildināts 61. apraksts ar 1 lietu par 1988. gadu. Dokumenti lietā sistematizēti pēc hronoloģiskā principa.

Vad. arhīviste

I. Sproģe

I. Sproģe

Vad. arhīviste

I. Sproģe

I. Sproģe

Priekšvārds
LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS
CENTRĀLĀS KOMITEJAS
PA-101.fonda
63. un 64.aprakstiem
(1989.g.)

I

1988.gada 21.oktobrī ar LKP CK biroja lēmumu "Par Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas un vietējo partijas orgānu aparāta reorganizēšanu" (protokols Nr.80., p.3.¹) agrāko nodaļu vietā izveidoja sekojošas struktūrvienības: partijas organizatoriskā un kadru darba nodaļu, ideoloģisko nodaļu, sociālekonomisko nodaļu, agrāro nodaļu, valsts un tiesību nodaļu, lietu pārvaldi.

1989.g. 5.janvārī LKP CK XV plēnumā² tika apstiprinātas LKP CK komisijas: komisija valsts un tiesību darba jautājumos, komisija partijas organizatoriskā un kadru darba jautājumos, ideoloģiskā darba komisija, komisija sociālekonomiskās politikas jautājumos, komisija agrārās politikas jautājumos. CK komisijas izveidoja, lai realizētu partijas XIX Vissevienības konferences prasību atjaunot ļēpinisko principu, kas paredzēja lēmumu koleģiālu apspriešanu un pieņemšanu.

Tika noteikti komisiju darba virzieni:

- iepazīties ar problēmām un izstrādāt CK priekšlikumus par partijas organizāciju darbības pilnveidošanu;
- realizēt partijas politisko norādījumus, tās kongresu un konferenču lēmumus;

¹ LVA, PA-101.f., 61.apr., 46.l., 15.lp.

² LVA, PA-101.f., 63.apr., 1.l., 73.-82.lp.

- analizēt partijas lēmumu izpildi;
- sniegt atzinumus par lēmumu un citu dokumentu projektiem, kas tiek nodoti visas partijas vai visas tautas apspriešanai;
- izstrādāt praktiskus ieteikumus partijas organizācijām un partijas komitejām par partijas lēmumu īstenošanu un iekšpolitisko notikumu organizatoriskā un ideoloģiskā darba saturu, formu, metodēm.

Komisijas sēdes rīkoja ne retāk kā vienu reizi trijos mēnešos. Varēja izveidot darba grupas un dot uzdevumus atsevišķiem komisiju locekļiem. Savā darbā komisijas balstījās uz attiecīgām LKP CK nodaļām, LKP CK Partijas vēstures institūtu un citām zinātniskām iestādēm.

Sēdes LKP CK struktūrvienības pastāvēja līdz 1990.g. 27.aprīlim.

1989.gada 3.novembrī ar LKP CK biroja lēmumu (protokols Nr.110., p.9.³) likvidēja LKP CK ārzemju braucienu jūrnieku kadru komisiju un LKP CK ārzemju braucienu komisiju.

1989.gada 6.decembrī ar LKP CK biroja lēmumu (protokols Nr.113., p.4.⁴) pieņēma LKP CK aparāta darba reglamentu, ar kuru spēku zaudēja LKP CK aparāta darba reglaments, kas bija apstiprināts ar LKP CK biroja 1981.gada 16.jūnija lēmumu.

Saskaņā ar darba reglamentu noteica, ka CK aparāts strādā pēc LKP CK perspektīvajiem (gada) un kārtējiem (ceturkšņa) darba plāniem. Lēmumu par CK plēnumu sasaukšanu un partijas aktīva sanāksmes sarīkošanu pieņem LKP CK birojs. CK birojs un sekretariāts sēdes rīko atbilstoši CK darba reglamentam un saskaņā ar LKP CK darba plānu. CK daļām regulāri jāsniedz LKP CK birojam (sekretariātam) un komisijām pārskati par PSKP CK

³ LVA, PA-101.f., 63.apr., 12.1., 70.lp.

⁴ Turpat, 89.lp.

un LKP CK lēmumu izpildi. Informācijas par šo darbu gatavo CK inspektoru grupas kopā ar LKP CK komisijām un nodaļām. Latvijas KP kongresu un CK plēnumu lēmumu izpildi kontrolē saskaņā ar CK darba regulmentu.

II

Saskaņā ar 1991.gada 10.septembra Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmumu "Par dažu sabiedrisko un sabiedriski politisko organizāciju darbības izbeigšanu" Latvijas Valsts arhīva Sociālpolitisko dokumentu nodaļa pārņēma Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas arhīvu un visus CK neapstrādātos dokumentus. LKP CK dokumentu apstrādāšanā tika saglabāts iepriekšējais dokumentu apstrādāšanas princips, t.i. dokumentu ekspertīzes rezultātā tika izdalīti dokumenti, ievērojot to hronoloģiju. Aprakstot 1989.gada dokumentus, tika sastādīti divi apraksti. 63.aprakstā ietilpa visas pastāvīgi glabājamās lietas, 64.aprakstā - 1989.gadā no darba atbrīvoto nomenklatūras darbinieku personas lietas.

63.apraksts izveidots pēc strukturālā principa un katras struktūras robežās lietas sistematizētas pēc nominālā principa.

Plēnumu, biroja, sekretariāta sēžu protokoli aprakstā iekļauti krievu un latviešu valodā. XVII plēnuma sēde notika 10. un 11.augustā, otrā sēde - 30.augustā, tāpēc izveidotas divas lietas. Aprakstā iekļauti arī biroja un sekretariāta lēmumu origināli un kopijas. Dokumenti par LKP plēnumu, biroja, sekretariāta lēmumu izpildi un noņemšanu no kontroles (25.-30. lietas) formēti pēc nodaļu struktūras, kas pastāvēja līdz 1988.gada 21.oktobrim, nodaļu robežās dokumenti sistematizēti lietās, ievērojot laiku, kad lēmumi tika noņemti no kontroles.

Veidojot lietas no dokumentiem par LKP komitejām, tās iedalītas sekojošās grupās:

- LKP rajonu komitejas,
- LKP pilsētu komitejas,
- LKP Rīgas pilsētas rajonu komitejas,
- LKP komitejas ar rajonu komitejas tiesībām (piem., r.a. "Alfa", r.a. "VEF" u.c.).

Šeit lietas sistematizētas pēc administratīvi alfabētiskā principa.

Iekšējie apraksti sastādīti lietām, kuros ir vairāku plēnumu, biroja un sekretariāta sēžu protokoli, to pielikumi, lēmumu oriģinālu dokumenti, dokumenti no LKP rajonu un pilsētu komitejām (statistiskās atskaites, pirmorganizāciju saraksti), izziņas par dažādu partijas un valdības lēmumu izpildi u.c.

Aļsevišķi izdalīti dokumenti, kas raksturo dažādu sabiedriski politisko kustību - LNKK, LTP darbību 1989.gadā.

Rīkojumā par personālo sastāvu un darbinieku personas rēķinu kartītes tradicionāli iekļautas 63.aprakstē (107.-127. lietas). Personas rēķinu kartītes sakārtotas pēc krievu alfabēta. LKP darbinieku algu sarakstos sakārtoti LKP CK atbildīgo, tehnisko, apkalpojošā personāle, autobāzes, LKP Rīgas pilsētas komitejas, Politiskā izglītības noma, Viļņas augstākās partijas skolas Latvijā konsultatīvā punkta pasniedzēju, Marksisma-ļepinisma universitātes pasniedzēju, pensionāta "Dzintars", Partijas vēstures institūta un Sabiedriskās domas pētīšanas centra darbinieku algu saraksti, gada ietvaros kārtojot pēc mēnešiem.

64.aprakstē lietas sakārtotas alfabēta kārtībā.

Latvijas KP CK 1989.gada dokumentu apstrādes un aprakstīšanas gaitā netika atrasti sekojoši dokumenti:

- biroja sēdes protokola Nr.89 pielikums,
- sekretariāta sēdes protokola Nr.29 pielikums,
- partijas budžeta kopsavilkums,
- finansu atskaite par Latvijas partijas organizācijas budžeta izpildi 1989.gada II pusgadā,
- LKP rajonu un pilsētu komiteju štatu saraksti, budžetu un finansu atskaites,
- LKP CK autobāzes darbinieku, Politiskā izglītības nama, Marksisma-ļepinisma universitātes, Partijas vēstures institūta un pansionāta "Dzintars" darbinieku personas rādīņu kartītes.

Sagatavojot LKP Centrālās Komitejas pastāvīgi glabājamo lietu aprakstu Nr.63, veikta dokumentu vērtības ekspertīze un izveidotas 128 lietas, aprakstā Nr.64 iekļautas 296 nomenklatūras darbinieku personas lietas.

Dokumentu apstrādes rezultātā ir izdalīti makulatūrā saipi, kam nav vēsturiskas vērtības (akts Nr.).

Vec.fondu glabātāja

Pentastars

A.Ventokrasta

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS

CENTRĀLĀ KOMITEJA

PA-101. fonds

Vēsturiskās izziņas
turpinājums
par 1990., 1991.gadiem

I

80-to gadu beigās un 90-to gadu sākumā sabiedrības kardinālas pārbūves procesi neatlaidīgi padziļinājās. Republikas sabiedriskās aktivitātes uzmanības centrā atradās divas problēmas - Latvijas valstiskuma realizēšanas ceļš un iespējas, kā arī LKP vieta sabiedrībā un tās tālākās attīstības perspektīvas.

Atšķirīgas pieejas to izpratnē aizvien noteiktāk izpaudās dažādu sabiedriski politisko organizāciju un kustību uzskatos un darbībā, kā arī savstarpējās diskusijās.

Jau LKP Centrālās Komitejas XVIII plēnumā 1989.gada 30.augustā komunisti atzina, ka LKP izjūt savu agrāko funkciju, novecojošo darba metožu un stila krīzi.¹ Tā paša gada rudenī diskusijās par republikas partijas organizācijas jauno statusu, vietu un lomu republikas politiskajā sistēmā, par LKP un PSKP turpmāko savstarpējo attiecību raksturu noformējās pamatā divi viedokļi: 1) veidot jaunu neatkarīgu Latvijas Komunistisko partiju, 2) LKP palikt uz esošās PSKP platformas un darboties PSKP sastāvā. LKP XXV kongresa 1.sēdē

¹ LVA, PA-101.f., 63.apr., 5.l., 9.lp.

1990.gada 6.-7.aprīli notika šķelšanās pretēju viedokļu pārstāvošo komunistu vidū, ka rezultātā 261 delegāte atstāja zāli un 14.aprīli nodibināja Latvijas Neatkarīgo Komunistisko partiju.

Komunisti, kas atbalstīja idejisko vienotību ar PSKP, turpināja darbu, izvēlot jaunu LKP l.sekretāru un sastādot LKP Centrālo Komiteju, kurai uzdeva, balstoties uz PSKP CK platformas projektu partijas XXVIII kongresam un ņemot vērā LKP CK izstrādāto programmas pamatu projektu, izstrādāt Latvijas Komunistiskās partijas programmu krīzes pārvarēšanai republikā.²

LKP XXV kongresa 3.sēdē 1990.gada 1.decembrī pieņemtajos LKP Statūtos, kā arī LKP Programmiskajā paziņojumā tika deklarēts, ka LKP atrodas PSKP sastāvā un veic savu darbību organizatoriskā un idejiskā vienotībā ar PSKP, realizējot savu darbību PSRS un LPSR Konstitūciju un likumu robežās.³

Apvienotajā LKP Centrālās Komitejas un Centrālās Kontroles Revīzijas komisijas XI plēnumā 1991.gada 20.aprīli pieņēma LKP darbības un uzbūvi regulējošus normatīvi metodiskos dokumentus - instrukcijas par LKP vēlēšanu un vēlēto orgānu sastāva atsaukšanas kārtību, par piederības pārtraukšanas kārtību, nolikumu par diskusiju un referendumu sarīkošanas kārtību LKP u.c.⁴

Polarizācijas procesu rezultātā LKP Centrālās Komitejas sastāvu LKP XXV kongresa 1.sēdē izveidoja 104 locekļu sastāvu,

² LVA, PA-101.f., 65.apr., 2.l., 27.lp.

³ Turpat, 6.l., 119., 133.lp.

⁴ Turpat, 67.apr., 2.l., 70.lp.

kongresa 2.sēdē 9.jūnijā ievēlot pārējcs 41 Centrālās Komitejas locekli, bet sakarā ar to, ka atsevišķi tās locekļi izstājās vai tika izslēgti no PSKP, tad LKP Centrālās Komitejas 138 cilvēku sastāvu kongresa 3.sēdē papildināja līdz 147 locekļiem.⁵

1990.gada 12.aprīlī LKP Centrālās Komitejas I plēnumā ievēlēja jaunu LKP CK biroju 9 cilvēku sastāvā.⁶

Latvijas Komunistiskās partijas sašķelšanās rezultātā, 1990.gada pavasarī - vasarā sākās masveidīga komunistu izstāšanās no republikas partijas organizācijas. Ja 1990.gada sākumā LKP bija 177.409 PSKP biedri un kandidāti⁷, tad pēc LKP XXV kongresa 1.sēdes šis skaits samazinājās līdz 159.390 PSKP biedriem un kandidātiem⁸, bet gada beigās uzskaitē bija 110.888 PSKP biedri un kandidāti⁹, no kuriem latvieši sastādīja tikai 23,28 %, krievi - 55,73 %, bet pārējo daļu - citautieši. Latvijas Komunistisko partiju 1991.gada 1.pusgadā veidoja vairs tikai 88,817 PSKP biedri un kandidāti, PSKP biedros uzpēma 86 cilvēkus.¹⁰

1990.gadā sakarā ar PSKP biedru skaita samazināšanos, samazinājās arī LKP pirmorganizāciju skaits no 4010 gada sākumā

⁵ LVA, PA-101.f., 65.apr., 2.l., 60.lp., 4.l., 106.-107.lp., 6.l., 114.-116.lp.

⁶ Turpat, 19.1., 57., 58.lp. Par turpmāko sastāvu nevar spriest, jo iztrūkst IV-VI, VIII, IX plēnumu protokoli.

⁷ Turpat, 63.apr., 66.l., 5.lp.

⁸ Turpat, 65.apr., 76.l., 2.lp.

⁹ Turpat, 5.lp.

¹⁰ Turpat, 67.apr., 57.l., 2., 3.lp.

līdz 2829 gada beigās¹¹, jo daudzas no tām vai nu pašlikvidējās, vai arī tika izformētas.

LKP izvirzītās politiskās darbības un organizatorisko uzdevumu veikšanai LKP Centrālās Komitejas II plēnumā 1990.gada 28.aprīlī pieņēma lēmumu reorganizēt LKP CK aparātu, izveidojot sekojošas struktūrvienības:

- partijas organizatoriskā un kadru darba daļu,
- vispārīgo daļu,
- lietu pārvaldi,

kā arī sekojošas Centrālās Komitejas komisijas:

- partijas celtniecības komisiju,
- ideoloģisko komisiju,
- sociālekonomiskās politikas komisiju,
- likumdošanas iniciatīvas komisiju (likumdošanas iniciatīvas un pilsoņu tiesību aizsardzības komisiju),

likvidējot agrākās nodaļas.¹²

Komisiju sastāvus no 22 līdz 25 cilvēkiem katrā apstiprināja LKP Centrālās Komitejas III plēnumā 1990.gada 24.maijā.¹³

1991.gada 20.aprīlī apvienotajā LKP Centrālās Komitejas un CKRK XI plēnumā pēc LKP CK biroja priekšlikuma izveidoja vēl jaunatnes problēmu komisiju, apstiprinot tās sastāvā 13 cilvēkus.¹⁴

Partijas organizatoriskās un kadru darba nodaļas darbība bija saistīta galvenokārt ar LKP kongresa, plēnumu, biroju,

¹¹ LVA, PA-101.f., 65.apr., 76.l., 1.-6.lp.

¹² Turpat, 65.apr., 19.l., 126., 127.lp.

¹³ Turpat, 146.-153.lp.

¹⁴ Turpat, 67.apr., 2.l., 71., 78.lp.

sekretariāta lēmumu izpildi, kadru politikas realizēšanu, partijas iekšējo attiecību veidošanu, rajonu, pilsētu komiteju, pirmorganizācijas darbības aktivizēšanu. Vispārīgā nodaļa un lietu pārvalde nodarbojās ar CK un vadošo orgānu darbības nodrošināšanu.

Ar 1990.gada 18.jūnija LKP CK biroja lēmumu nodibināja LKP CK Sabiedriski politisko centru uz LKP CK Politiskās izglītības nama, marksisma-leninisma universitātes, partijas, padomju un ideoloģisko kadru kvalifikācijas celšanas kursu bāzes, partijas kadru un ideoloģiskā aktīva apmācīšanai, LKP politiskā un informatīvā darba organizēšanai (protokols Nr.12, p.7).¹⁵

Tāpat ar 18.jūnija LKP CK biroja lēmumu nodibināja LKP CK Preses centru partijas komiteju un masu informācijas līdzekļu apgādāšanai ar operatīvajiem materiāliem (protokols Nr.12, p.40)¹⁶. Ar 1990.gada 7.augusta LKP CK biroja lēmumu izveidoja LKP CK Informācijas centru (protokols Nr.19, p.8),¹⁷ kurā apvienoja LKP CK Preses centru un bibliotēku.

1991.gada 13.janvārī LKP CK birojā (protokols Nr.33, p.4) apstiprināja izveidotās radiostacijas "Sadraudzība" redakcijas sastāvu¹⁸, kuru uz 7.maija LKP CK sekretariāta lēmuma pamata (protokols Nr.7, p. 5 "b") iekļāva LKP CK Informācijas centra struktūrā.¹⁹

15 LVA, PA-101.f., 65.apr., 29.1., 8.-9.lp.

16 Turpat, 15.lp.

17 Turpat, 71.lp.

18 Turpat, 67.apr., 6.1., 45.lp.

19 Turpat, 11.1., 29.lp.

Šāda LKP Centrālās Komitejas un LKP pakļauto iestāžu struktūra saglabājās līdz LKP darbības izbeigšanai 1991.gada augustā. Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1991.gada 23.augusta lēmumu Nr.324 "Par Latvijas Komunistiskās partijas antikonstitucionālo darbību Latvijā", 24.augusta lēmumu Nr.334 "Par dažu sabiedrisko un sabiedriski politisko organizāciju darbības apturēšanu", 10.septembra lēmumu Nr.377 "Par dažu sabiedrisko un sabiedriski politisko organizāciju darbības izbeigšanu" Latvijas Komunistiskās partijas, kā arī LPSR Darbaļaužu internacionālās frontes, Darba kolektīvu apvienotās padomes, Kara un darba veterānu organizācijas darbība tika pārtraukta un aizliegta.

II

Pamatojoties uz LR AP 1991.gada 23.augusta lēmumu Nr.328 "Par komisijas izveidošanu LKP īpašuma pārņemšanai" Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcija un Latvijas Valsts arhīvs uzsāka LKP dokumentu pārņemšanu.

Ar Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas 1991.gada 26.augusta pavēli Nr.5 tika izveidota LKP CK Partijas vēstures institūta (Sociālpolitisko pētījumu institūta) partijas arhīva dokumentu pieņemšanas komisija, kura pārņēma LKP arhīvu un visus CK neapstrādātos dokumentus.

LKP Centrālās Komitejas arhīvā nenodotie dokumenti tika savākti bijušajā CK ēkā - kopā 290 maisi.^x Daļa no savāktajiem dokumentiem bija jau daļēji sagatavoti nodošanai arhīvā (par 1987., 1988.gadiem), bet lielākā daļa dokumentu, kas attiecās uz LKP Centrālās Komitejas darbību no 1989.gada līdz 1991.gadam, bija nesakārtoti un pat fiziski bojāti. Dokumenti nonāca 1991.gada septembrī uz LKP CK partijas arhīva bāzes izveido-

^x No tiem 205 maisi ar LKP CK dokumentiem, 85 maisi ar LKP Centrālās Kontroles revīzijas komisijas dokumentiem.

tajā Latvijas Valsts arhīva Sociālpolitisko dokumentu nodaļā.

LKP CK dokumentu zinātniski tehnisko apstrādi un aprakstīšanu par 1990.-1991.gadiem veica LVA Sociālpolitisko dokumentu nodaļas darbinieki no 1994.gada septembra līdz 1995.gada septembrim.

LKP Centrālās Komitejas dokumentu apstrādāšanas gaitā tika saglabāts iepriekšējais dokumentu aprakstīšanas hronoloģiskais sistematizācijas princips.

Rezultātā tika sastādīti sekojoši apraksti - pastāvīgi glabājamo lietu apraksti:

- apraksts Nr.65 par 1990.gadu, 177 lieta,
- apraksts Nr.67 par 1991.gadu, 159 lietas,
- apraksts Nr.69 par 1973.-1991.gadiem, 20 lietas.

LKP CK personālsastāva dokumenti (kadru nomenklatūras darbinieku jeb personas lietas) par 1990.-1991.gadiem tika aprakstītas un apraksti sastādīti jau 1993.-1994.gados, kā rezultātā izveidoti

- personālsastāva lietu apraksti:

- apraksts Nr.66 par 1990.gadu, 521 lieta
- apraksts Nr.68 par 1991.gadu, 616 lietas.

Personālsastāva lietu apraksti veidoti pēc iepriekšējo gadu principa (t.i. pēc gadiem, kad tika izslēgts no nomenklatūras), izņemot 1991.gada personālsastāva lietu aprakstu, kurā iekļautas arī personu lietas, kurām nav no nomenklatūras izslēgšanas apliecināšanas gada.

LKP CK dokumentu apstrādāšanas rezultātā sastādīti arī aprakstu papildinājumi pie agrāk izveidotajiem pastāvīgi glabājamo lietu aprakstiem:

Nr.34	par 1970.gadu,	1 lieta,
Nr.36	par 1972.gadu,	2 lietas,
Nr.39	par 1975.gadu,	1 lieta,
Nr.41	par 1976.gadu,	1 lieta,
Nr.42	par 1977.gadu,	2 lietas,
Nr.43	par 1978.gadu,	2 lietas,
Nr.44	par 1979.gadu,	5 lietas,
Nr.45	par 1980.gadu,	6 lietas,
Nr.47	par 1981.gadu,	9 lietas,
Nr.49	par 1982.gadu,	8 lietas,
Nr.51	par 1983.gadu,	13 lietas,
Nr.53	par 1984.gadu,	17 lietas,
Nr.55	par 1985.gadu,	26 lietas,
Nr.57	par 1986.gadu,	26 lietas,
Nr.59	par 1987.gadu,	40 lietas,
Nr.61	par 1988.gadu,	114 lietas,
Nr.63	par 1989.gadu,	85 lietas

Kopā: 58 lietas

personālsastāva lietu aprakstiem:

Nr.60	par 1987.gadu,	1 lieta,
Nr.68	par 1991.gadu,	18 lietas

Kopā: 19 lietas.

Sastādīts arī LKP Centrālās Komitejas pirmorganizāciju fonda Nr. PA-1804 apraksta Nr.1 turpinājums par 1985.-1991. gadiem ar 20 lietām (iekļauti arī arodkomitejas un arodgrupu protokoli).

Arhīvā nonāca arī tādi LKP Centrālās Komitejas dokumenti, kas nomenklatūrā nebija iekļauti, piemēram, LKP Centrālajai Komitejai adresētas vēstules un dokumenti par to izskatīšanu,

uzskaites žurnāli, LKP CK tehnisko darbinieku un apkalpojošā personāla personu lietas u.c.

LKP CK adresētās vēstules un dokumenti par to izskatīšanu par 1985.-1991.gadiem tika izdalītas pēc hronoloģijas un iekļautas attiecīgajos aprakstos.

1988.-1990.gados LKP CK adresētās vēstules to lielā apjoma dēļ netika izdalītas pēc tematikas, bet noformētas iedzīvotāju un kolektīvo iesniegumu un sūdzību lietās atsevišķi. Iedzīvotāju vēstules sadalītas pēc alfabēta, bet kolektīvās - pēc iesūtīšanas datuma.

Lietām otrais datums parāda, kad attiecīgā vēstule tika noņemta no kontroles, lai gan dokumenti tajās parasti ir par esošo gadu.

No kolektīvajām vēstulēm tika atsevišķi izdalītas par PSRS Savienības līgumu un LR Augstākās Padomes un Ministru Padomes likumiem un lēmumiem, kas attiecīgi pēc pēdējā iesūtīšanas datuma pievienotas 1991.gada aprakstam, kuram tāpat pievienoti anonīmie un bez datuma adresētie iesniegumi un sūdzības.

Noformēts atsevišķs apraksts Nr.69, jo to sastāda uzskaites žurnāli, kuros izdarīti ieraksti no 1973.gada līdz 1991.gadam.

LKP CK tehnisko darbinieku un apkalpojošā personāla personu lietas no 1945. līdz 1991.gadam, kuras sastāda sekojoši dokumenti - kadru uzskaites lapas, autobiogrāfija, iesniegumi, pavēļu noraksti, apvienotas sējumos pēc latviešu alfabēta un iekļautas apraksta Nr.68 papildinājumā. Apraksta Nr.68 papildinājumā iekļautas arī LKP CK darbinieku darba grāmatīpu uzskaites žurnāli, jo tajās ir atziņas par darbinieku pieņem-

šanu darbā un atbrīvošanu.

LKP CK Marksisma-ļepinisma universitātes pasniedzēju personu rēķinu kartītes fondētas pēc pēdējā datuma ierakstos, par atsevišķiem darba gadiem ieraksti izdarīti vienā kartītē.

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti par 1990.-1991.gadiem ir sastādīti pēc strukturālā principa un katras struktūras robežās lietas sistematizētas pēc nominālā principa.

LKP XIV kongresa darbība noritēja trijās sēdēs, tāpēc katras sēdes protokols noformēts atsevišķās lietās.

LKP CK plēnumu, biroja, sekretariāta sēžu protokoli kā līdz šim sistematizēti lietās pa vēlēšanu periodiem un aprakstos iekļauti krievu un latviešu valodā.

Tāpat kā aprakstā Nr.63 par 1989.gadu jaunizveidotajos aprakstos iekļauti arī LKP CK biroja un sekretariāta lēmumu oriģināli.

Veidojot lietas no dokumentiem par LKP komitejām, tās iedalītas sekojošās grupās -

- LKP rajonu komitejas,
- LKP pilsētu komitejas,
- LKP Rīgas pilsētas rajonu komitejas,
- LKP komitejas ar rajonu komiteju tiesībām.

Dokumenti sistematizēti pēc administratīvi alfabētiskā principa.

Rikojumi par personālsastāvu un LKP darbinieku personu rēķinu kartītes tradicionāli iekļauti pastāvīgi glabājamo lietu aprakstos, LKP darbinieku algu sarakstos iekļauti: LKP CK atbildīgo, tehnisko darbinieku, apkalpojošā personāla, Lietu pārvaldes autobāzes, LKP CK Sabiedriski politiskā centra, Sabiedriskās domas izpētes un prognozēšanas centra, Sociālpoli-

tisko pētījumu institūta, laikraksta "Cīņa" redakcijas, žurnāla "Vēsture.Sociologija. Politika" redakcijas, Informācijas centra, radiostacijas "Sadraudzība" darbinieku, LĶKS sekretāru algu saraksti.

1990., 1991.gadu aprakstos atsevišķās lietās noformēti un iekļauti Latvijas PSR Darbaļaužu Internacionālās frontes, PSRS un LPSR Konstitūciju un pilsoņu tiesību aizstāvēšanas komitejas, Vislatvijas sabiedrības glābšanas komitejas, Darba kolektīvu apvienotās padomes, Kara un darba veterānu republikāniskās padomes, LK AP frakcijas "Līdztiesība" dokumenti, jo šīs organizācijas darbojās LKP vadībā.

67.aprakstā iekļauti dokumenti, kas raksturo Latvijas, Lietuvas, Igaunijas KP (uz PSKP platformas) sadarbību 1991.gadā. (Sēžu sagatavošanas plāni, paziņojumi, 27.aprīļa Baltijas republiku komunistu kongresa protokols u.c.).

1991.gada 17.marta Vissavienības referenduma par PSRS saglabāšanu Latvijas iecirkņu komisiju protokoli arhīvā nonāca fiziski stipri bojāti, tāpēc 67.aprakstā iekļauti tie protokoli, kurus bija iespējams restaurēt.

Pastāvīgi glabājamo lietu aprakstos Nr.65, Nr.67 par 1990.-1991.gadiem iekļautas laikraksta "Cīņa" (LKP CK izdevuma) redakcijas pavēles par personālsastāvu un darbinieku personu rēķinu kartītes.

LKP CK darbības raksturošanai dokumentu oriģinālu izstrūkšanas gadījumā lietas veidotas arī no dokumentu projektiem un melnrakstiem.

Dokumentu apstrādes rezultātā veikta LKP CK dokumentu ekspertīze, salīdzināšana ar jau arhīvā esošajiem dokumentiem un sastādīts akts Nr.1 par dokumentu izdalīšanu iznīcināšanai.

Izziņu sastādīja
vec.eksperete

A. Ventaskraste

A.Ventaskraste

Ha
45

Latvijas Komunistiskās partijas
Centrālā Komiteja

PA- 101.fonds

Vēsturiskās izziņas
papildinājums
par 1991. gadu

II

1999. gada decembrī tika izveidota viena lieta no LKP uzņēmumu, organizāciju un iestāžu strādnieku un kalpotāju arodbiedrības 1991. gada 20. jūnija republikāniskās konferences dokumentiem, un tika iekļauta pastāvīgi glabājamo lietu apraksta papildinājumā par 1991. gadu.

Šie dokumenti izņemti 1999. gada janvārī- martā, veicot LKP Jelgavas rajona komitejas īslaicīgi glabājamo lietu atlasu no makulatūras (saskaņā ar 1996. gada 28. martā apstiprināto metodiku).

Aprakstīšanas rezultātā izveidots pastāvīgi glabājamo lietu apraksta Nr. 67 papildinājums par 1991. gadu ar 1 lietu.

Apraksta papildinājums sastādīts, ievērojot hronoloģisko dokumentu aprakstīšanas principu, t.i. pa gadiem.

Vad. arhīviste

I. Sproģe

I. Sproģe